

K návrhu jednoho z věřitelů prohlásil soud první stolice úpadek na jmění pozůstalosti po Aloisu K-ovi. Rekursní soud návrh zamítl. **D ů v o d y:** Stížnosti bylo vyhověti, protože podle pozůstalostních spisů v době, kdy návrh na vyhlášení úpadku byl podán, to jest 1. července 1926, bylo pozůstalostní řízení již skončeno a pozůstalost dědicům odevzdána, protože odevzdací listina byla jejich zástupci již dne 29. června t. r. doručena. Tím pozůstalostní jmění přestalo býti samostatným majetkovým celkem, od jmění dědiců odděleným a vyhlášení úpadku stalo se nepřipustným. I kdyby se snad účinnost pozůstalostní listiny měla počínati teprve její pravomocí, pak i tato podmínka byla by tu splněna, protože podle pozůstalostních spisů v rekursní lhůtě již uplynulý opravný prostředek nebyl podán.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dle §u 69 konk. ř. jest prohlásiti úpadek na pozůstalosti také tehdy, jsou-li předloženy. Právní účinky prohlášení úpadku nastávají dnem vyhlášení ediktu na soudní desce (§ 2 (1) konk. ř.). Nezáleží tedy na tom, kdy byl podán návrh na prohlášení úpadku. Stěžovatelka neprávem se domnívá, že dokud odevzdání pozůstalosti nenabylo moci práva, nutno vždy ještě mluvit o »ležící pozůstalosti«. Odevzdáním pozůstalosti prohlašuje se řízení pozůstalostní skončeným (§ 819 obč. zák.), jím nabývá dědic, jenž se k pozůstalosti přihlásil, »právní držby« (§ 797 obč. zák.) a dědictví, byvši mu odevzdáno, stává se součástí jeho jmění. Odevzdání pozůstalosti děje se odevzdací listinou (§ 174 nesp. říz.) a uskutečňuje se se všemi svými účinky již doručením této listiny, aniž by se vyhledávalo její právoplatnosti (tak již v rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 1926, čís. sb. 5969 a býv. nejv. soudu ve Vídni Gl. U. 2184 a 8250). Edikt o prohlášení úpadku na pozůstalost Aloisa K-a byl vyhlášen na soudní desce dne 9. července 1926, pozůstalost byla však již dne 26. června 1926 odevzdána a odevzdací listina doručena dne 29. června 1926. Tehdy, kdy úpadek byl prohlášen, bylo již řízení pozůstalostní skončeno a jmění pozůstalostní splynulo s ostatním jměním dědiců. Neprávem tedy byl usnesením krajského soudu ze dne 9. července 1926 vyhlášen úpadek na pozůstalost a správně rozhodl rekursní soud, zamítnuv ke stížnosti dědiců zemřelého Aloisa K-a návrh na zavedení úpadekového řízení.

Čís. 6239.

Smlouvy správce úpadekové podstaty při dalším vedení úpadcova obchodu jsou právními jednáními úpadcovými. Dlužníkem stává se úpadce ovšem pouze do výše úpadekového jmění. Po skončení úpadku jest ručení úpadcovo ohledně takovýchto dluhů omezeno jen do výše částí podstaty mu vydaných.

(Rozh. ze dne 7. září 1926, Rv II 195/26.)

Na jmění žalovaného, obchodníka modním zbožím, jakož i jeho manželky byl vyhlášen úpadek. Za úpadekového řízení vedl správce úpadekové podstaty obchod dále a objednal od žalobce dodávku stor. Po skončení úpadku domáhal se žalobce na žalovaném kupní ceny za dodané story. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Soud první stolice zjistil, že objednáací lístek ze dne 8. listopadu 1924, jímž požádal žalovaný žalobce, aby mu poslal vzorkovou kolekci šesti stor, psal žalovaný na žádost správce úpadekové podstaty Josefa O-a, jenž chtěl story pro sebe. Došlou vzorkovou zásilku převzal správce úpadekové podstaty Josef O., vybral si pro sebe tři story a zbývající zboží s kupní cenou, vypadající na tyto story, předal zaměstnanci v obchodě žalovaného s příkazem, by peníze i zbývající story byly ihned zasílány žalobci. Zjištění to bylo odvolacím soudem převzato. Odvolací soud spatřuje v tom, že správce úpadekové podstaty, zvěděv, že jeho příkazu nebylo uposlechnuto, a že manželka žalovaného Sabina K-ová zařídila, aby zbývající story byly zadrženy, poněvadž vzhledem na vánoční dobu je možným jejich prodej, ničeho nezařídil a na vrácení stor nenaléhal, jeho souhlas s případným prodejem stor v podniku úpadekově, takže prý objednávka žalovaného platí jako uzavřená správcem úpadekové podstaty pro obchod úpadekův. To je právní posouzení věci, a není tu proto dovolatelem uplatněného dovolacího důvodu dle čís. 3 Šu 503 c. ř. s. Právní posouzení věci odvolacím soudem jest správné. Dle zjištění odvolacího soudu byl na jmění Zikmunda a Sabiny K-ových vyhlášen dne 12. června 1923 úpadek, jenž byl zrušen dne 14. ledna 1925. Správce úpadekové podstaty přihlásil živnost Zikmunda K-a dne 1. července 1923 pro úpadekovou podstatu. Podnik žalovaného byl dále veden správcem úpadekové podstaty Josefem O-em jako zástupcem žalovaného. Lístek ze dne 25. listopadu 1924, obsahující prohlášení, že si žalovaný ponechává celou zásilku stor, byl ovšem dle zjištění soudů obou nižších stolic psán bez vědomí a svolení žalovaného, jenž se tehdy zdržoval jinde a byl psán též bez vědomí správce úpadekové podstaty z příkazu manželky žalovaného Sabiny K-ové kontoristkou Marií H-ovou; je psán na lístku, na němž je předtištěna firma žalovaného: »Sigmund K., Mode und Manufakturenwaren T.«, je opatřen razítkem »Sigmund K., T.«, a podpisem »S. K.«. Na lístek ten odpověděl žalobce dopisem ze dne 28. listopadu 1924, v němž píše: »Ich bestätige den Empfang Ihrer W. Postkarte vom 25. d. Mts. und habe mit Vergnügen Vormerkung genommen, dass Sie meine Muster-Sendung komplett behalten und beehre ich mich, Ihnen Faktura hierüber in der Anlage zu ihrer gefl. Bedienung zu behändigen.« Dopis ten je adresován na firmu »Sigmund K., in T.« Dle sdělení poštovního úřadu v T. byly veškeré poštovní zásilky v době od června 1923 do dne zrušení úpadku (14. ledna 1925) doručeny správci úpadekové podstaty Josefu O-ovi. Josef O. zvěděl nutně z obsahu dopisu

žalující firmy ze dne 28. listopadu 1924 o prohlášení, obsaženém v lístku ze dne 25. listopadu 1924. Jeho povinností bylo, by žalující firmě po obdržení dopisu ze dne 28. listopadu 1924 sdělil pravý stav věci a aby se postaral o to, aby zbývající story byly žalující firmě poslány zpět. Když tak neučinil, schválil mlčky prohlášení ze dne 25. listopadu 1924, a tím byly story pevně koupeny pro obchod úpadcův. Z ustanovení Šu 115 konk. řádu plyne, že smlouvy, jež uzavře správce úpadkové podstaty při dalším vedení obchodu úpadcově, jsou právními obchody úpadcovými; tento je z nich oprávněn a zavázán a stává se vlastníkem zboží, jež správce úpadkové podstaty koupil a převzal a též dlužníkem kupní ceny za ně; dlužníkem se ovšem stává jen do výše úpadkového jmění (§§ 60, 73 (1) konk. ř.), neboť tyto dluhy jsou dluhy podstaty. Po skončení konkursu ručení úpadcovo jest omezeno, pokud se týče těchto dluhů, jen do výše částí podstaty jemu vydaných (§§ 46, 47 konk. ř.; Bartsch »Konkursrecht« stránka 354—355). Konkurs byl skončen dne 14. ledna 1925. Na žalovaném bylo, pakliže zbylé úpadkové jmění nedosahovalo výše zažalované pohledávky, by v tomto směru uplatnil námitku, což se nestalo, ačkoliv při ústním jednání před soudem prvé stolice dne 19. června 1925 výslovně tvrdil, že šlo o obchod, vztahující se na úpadkovou podstatu.

Čís. 6240.

Vylákal-li nabyvatel směnky podpis vydatele, předstíraje, že jeho podpis jest pouhou formalitou, avšak přes to proti němu směnku zažaloval, může mu to žalovaný právem namítati.

(Rozh. ze dne 7. září 1926, Rv II 502/26.)

K námitkám žalovaného procesní soud prvé stolice směnečný platební příkaz zrušil, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejevšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, opřenému o dovolací důvody Šu 503 č. 2 a 4 c. ř. s., nelze přiznati oprávnění. Odvolací soud, opakovaně důkazy svědkyní Marií Š-ovou a výsledkem stran (§ 488 c. ř. s.), zjistil, že žalobce přemluvil žalovaného Inocence Š-a, by mu podepsal směnečný blanket — pozdější žalobní směnku — výslovně prohlásiv, že Š. nic platiti nemusí, že jest to jen formalita, kterou potřebuje pro sebe, že to nic není, a že Š. jen vzhledem k tomuto žalobcovu prohlášení a v souhlasu s ním směnku podepsal. Tím jest zjištěn skutkový podklad jedné z písemných námitek žalovaného Inocence Š-a. Jde tedy jen o to, zda námitka tato má vůbec právní význam pro závazek Š-ův ze směnky, založený jeho podpisem a zda může ji s účinkem uplatniti proti žalobci. Jest přisvědčiti právnímu názoru dovolatelovu, že směnečný závazek vzniká již jednostranným jednáním, skripturním aktem, který jest nezávislým na hmotně-